

NOTISER

Under rubriken Notiser redovisas nyheter som rör insolvensrätt med ett brett anslag. Nyheterna kommer från olika aktörer verksamma inom ämnena. De återkommande aktörerna är Akademien för insolvens- och fastighetsrätt och Kronofogdemyndigheten med flera.

Nytt betänkande om ett förstärkt konsumentskydd mot riskfylld kreditgivning och överskuldsättning SOU 2023:38

Regeringen beslutade den 3 november 2021 att tillsätta en särskild utredare med uppdrag att granska marknaden för konsumentkrediter och föreslå åtgärder som motverkar riskfylld kreditgivning och överskuldsättning. I uppdraget har ingått att bedöma vilka företeelser på marknaden som bidrar till riskerna för att konsumenter erbjuds och lämnas krediter som de inte har ekonomiska förutsättningar att betala tillbaka. Uppdraget har även omfattat att föreslå ett system för skuldregister och bedöma vilka åtgärder som skulle kunna vara lämpliga för att ge redan överskuldssatta personer bättre förutsättningar att betala tillbaka sina skulder.

Betänkandet inleds med en lägesbild över hushållens skuldsättning i dag. Statistik och analyser presenteras i kapitel 3 och behovet av åtgärder för att komma till rätta med problemen tas upp i kapitel 7. I tre förslagsdelar presenteras därefter överväganden och förslag. Den första delen handlar om förslag på konsumentkreditmarknadens område, kapitel 8–11. I den andra delen föreslås ett system för skuld- och kreditregister – s.k. Skri-register, kapitel 12. Den tredje och sista förslagsdelen innehåller några förslag på åtgärder för de redan skuldsatta, kapitel 13.

Bolag och brott – några åtgärder mot oseriösa företag

I juni månad redovisades utredningen i Ds 2023:34 om bolag och brott. Utredningen har haft i uppdrag att överväga och föreslå åtgärder som syftar till att motverka att aktiebolag och andra företag används för att begå brott och andra oegentligheter. I uppdraget har det bland annat ingått att redovisa för- och nackdelar med det nuvarande undantaget från revisionsplikten för små aktiebolag respektive en återinförd revisionsplikt för sådana bolag samt att föreslå de författningsändringar som skulle krävas vid ett eventuellt återinförande. Utredningen har också haft att ta ställning till bland annat frågor om tidsfrister för ingivning av årsredovisningar och sanktioner vid förseningar, att utreda om Bolagsverkets kontrollerande roll bör utökas i ett brottsförebyggande syfte, att bedöma om det bör införas en särskild straffbestämmelse om bolagskapning samt att analysera för- och nackdelar med reglerna om tvångslikvidation vid kapitalbrist i aktiebolag. En annan del av uppdraget har varit att ta ställning till hur en skyldighet att upprätta och ge in års- och koncernredovisningar i ett elektroniskt format bör utformas och vilka företag som bör omfattas av ett sådant krav. I enlighet med direktiven har utredningen redovisat denna del i en separat promemoria, Digital ingivning av års- redovisningar (Ju2022/03798), i december 2022. Styrelsen och VD i större koncerner och företag kan bli personligt ansvariga om inte de offentligt tillgängliggör uppgifterna om koncernen eller företaget i en inkomstskatterapport. Förslaget emanerar från ett EU-direktiv.

Konkurserna slår nytt rekord – över 800 aktiebolag i konkurs under juni

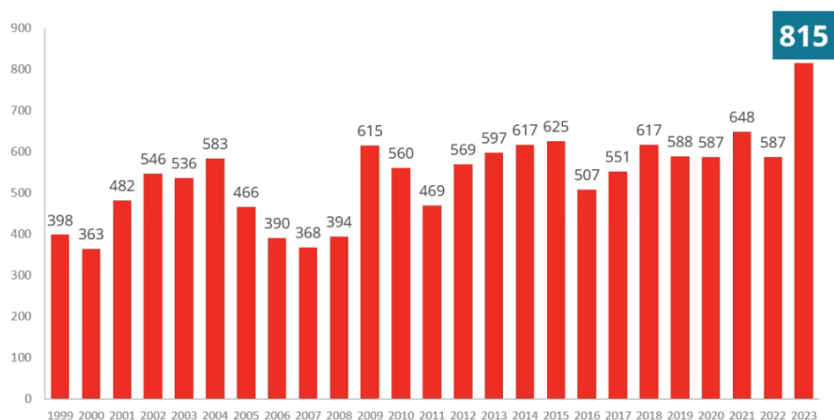
Enligt Creditsafe går juni månad till historien som den värsta konkursmånaden på över 20 år. Totalt gick 815 aktiebolag i konkurs, en ökning med 39 procent och den högsta siffran sedan Creditsafes mätningar började 1999. Just nu går fler företag i konkurs än under toppen av pandemin. Den brutala konkursvägen drabbar nästan alla branscher – men framförallt bygg, handel och restaurang. Under första halvåret har 3 876 aktiebolag gått i konkurs, jämfört med 2 912 året innan och en ökning med 33 procent. Totalt har också 9 759 anställda drabbats när deras arbetsgivare försatts i konkurs hittills i år, en ökning med 34 procent. Ingen bransch klarar sig undan konkursvägen. Bygg, handeln och restaurang är sektorer som uppvisar dystert stämningssläge. Både byggtreprenörer och byggfirmor har över 30 procents ökning hittills i år, detaljhandel ligger på 34 procent och partihandel på 40 procent. Inom hotell- och restaurang har konkurserna ökat med hela 91 procent bara under juni, från 45 förra året till 86 konkurser detta år. Sett till första halvåret har ökningen inom restaurangbranschen klättrat till 41 procent. Kvar på notan till Skatteverket från pandemin där tusentals företag beviljades anstånd med skatteskulder fanns nyligen 42 miljarder, fördelat på ca 23 000 företag. En skuld som dessutom ökade med 8 miljarder under våren. Nystartade bolag har bromsat in kraftigt och minskat med 20 procent hittills i år. Nyföretagandet är nu på samma nivå som 2019, innan pandemin. Under juni månad registrerades 3 220 nya aktiebolag, en nedgång på 13 procent.

Under juli månad har åter igen konkurserna skjutit i höjden inom samtliga stora branscher och ökade totalt sett med 49 procent, i jämförelse med samma månad i fjol. De största ökningarna finns inom transportsektorn samt detaljhandeln som har ökat med 200 procent respektive 80 procent under juli månad i jämförelse med motsvarande månad i fjol särskilt inom branscher såsom hotell- och restaurang

och detaljhandeln. der semestern vilket kan ge bränsle åt delar av den svenska ekonomin, bokstavligen talat. Dock ser vi hittills en motsatt trend utan den uppgång av efterfrågan som många har hoppats på och mycket dystra siffror för sommarens första månader. Enligt UC:s statistik är antalet nystartade företag de lägsta på tio år inom flera stora branscher. Nystarterna har störttyckt under juni månad med 87 procent inom byggindustrin, 84 procent inom detaljhandeln och med 80 procent inom hotell- och restaurang i jämförelse med i fjol. Även inom transport syns en dramatisk minskning av nystarter med 80 procent. Totalt sett har antalet nystartade företag i Sverige minskat med 20 procent. Samtidigt så är det tydligt att det faktiskt på att flera företagssegment såsom viss turistindustri och gränshandel har presenterat positiva resultat i sommar. Även nischade områden inom handeln går just nu väldigt bra såsom mode inom second hand. Här handlar det om timing, läge och demografisk zon.

Värst drabbade branscher (ökning per bransch)

Bransch	Första halvåret	Juni
Sportaffärer och sporthallar	447%	550%
Livsmedelsbutiker	42%	180%
Hotell & Restaurang	41%	91%
Partihandel	40%	39%
Städföretag	40%	50%
Bilverkstäder	35%	13%
Detaljhandel	34%	44%
Bygghem	33%	45%
Konsultbyråer	33%	42%
Åkerier	32%	38%
Byggtjänstföretag	31%	15%
Industri	28%	26%
Fastighetsbolag	28%	-11%
Bilhandlare	24%	30%
Taxiföretag	17%	57%
E-handel	-7%	-37%

10 största konkurserna

	Företag	Omsättning tkr	Anställda	Postort
1	Svensk Entreprenadteknik SET AB	324 238	35	MÄRSTA
2	DA Auto AB	226 313	1	SOLNA
3	NMT Fabriks AB	165 332	26	ÄLVÄNGEN
4	Einar Dahl Byggnads Aktiefbolag	143 453	61	KLIPPAN
5	EKC Nordic Trading AB	120 343	9	HABO
6	Impact Crowd Technology Scandinavia AB	118 304	37	STOCKHOLM
7	Ortalis Byggnation AB	110 571	5	STOCKHOLM
8	Nordic Trampoline Parks AB	83 948	80	STOCKHOLM
9	Nock MTH Entreprenad AB	74 504	0	ÄLVÄNGEN
10	Star Cruises AB	73 865	99	MALMÖ

För att se konkursutvecklingen på läns- och kommunnivå samt branscher, besök www.uc.se/konkursstatistik

Fler företag hos kronofogden

Allt fler företag hamnar hos Kronofogden. Svenska företag får, i lågkonjunkturen, allt svårare att betala sina räkningar. Antalet utslag om betalningsföreläggande bland företag i Sverige har första halvåret ökat med 70 procent jämfört med motsvarande period förra året, skriver Syna, ett företag som arbetar med kreditupplysningar för företag. Från januari till och med juni har 26 782 betalningsförelägganden registrerats hos Kronofogden, att jämföra med 15 751 förra året. Beloppet i utslagen har sedan årsskiftet ökat med 69 procent, jämfört med samma period 2022. Från 716 000 000 kronor förra året till drygt 1 200 000 kronor i år, enligt Syna.

Nya doktorer

Joel Berg disputerade med avhandlingen *Fullmakten och dess uppkomst*. Särskilt om huvudmannens viljeförklaring och tredje mans befogade tillit den 16 juni vid Örebro universitet. I avhandlingen analyseras är fullmaktsbegreppet och grunderna för uppkomsten av fullmakt i svensk rätt. En viktig fråga som också behandlas är vad det innebär att en viljeförklaring avgivits, något som det också funnits, delade meningar om.

Slutligen utreds vilka konsekvenser för bedömningen av om en fullmakt föreligger eller inte som inträder beroende på vilken teori för fullmakten uppkomst som antas.

Joel Berg är verksam som forskare och lärare vid Örebro universitet.

Karin Blad disputerade vid Örebro universitet med avhandlingen *Styrelseledamöters skyldigheter och ansvar vid risk för obestånd och liknande situationer*.

Syftet med avhandlingen är att systematisera och utvärdera reglerna om skyldigheter och personligt ansvar för ett aktiebolags styrelse när bolaget befinner sig i insolvenszonen, det vill säga när det är risk för obestånd eller obestånd är ett faktum. I syftet ingår att undersöka reglernas ändamålsenlighet.

Karin är verksam forskare och lärare vid Örebro universitetet.

Markus Ehrenpil disputerade den 12 juni med avhandlingen *Rekonstruktionsuppgörelsen*. I avhandlingen undersöks och analyseras frågor om maktfördelning mellan de inblandade parterna och vilka intressen som gynnas respektive missgynnas i en planförhandling under företagsrekonstruktion. Vidare behandlas flera för rättsområdet grundläggande frågor, såsom

vad som ska uppnås med en rekonstruktionsuppgörelse, vilka underliggande principer som möjliggör att tvång kan utövas mot enskilda och vad som föranleder att olika parter har skilda intressen. Studien är principiellt inriktad och jämte svensk rätt behandlas amerikansk, tysk och finsk rätt, Nordisk-baltiska insolvensrättsnätverkets rekommendationer och EU:s rekonstruktions- och insolvensdirektiv.

Markus Ehrenpil är numera verksam vid Ackordscentralen i Stockholm.

Sara Göthlin är verksam vid Stockholm Centre for Commercial Law, Juridiska fakulteten, Stockholms universitet. Som tidigare advokat inom bank- och finansrätt har hon mångårig erfarenhet av att biträda svenska och utländska långivare och låntagare i samband med bland annat förvärvs- och fastighetsfinansieringar.

Prioritet och avtal – Intercreditoravtal i svensk rätt, särskilt vid insolvens är hennes doktorsavhandling. I boken analyseras intercreditoravtalets struktur och funktion samt förutsättningarna för att avtalet i sina centrala delar ska upprätthållas vid insolvens. Särskilt undersöks rättsverkningarna av avtal där en borgenär efterställer sig viss eller vissa andra borgenärer. Detta sker med hjälp av renodlade exempel och mot bakgrund av ändamål med regleringen på finansieringsområdet samt utvecklingen av internationell marknadspraxis.

Boken riktar sig till forskare, praktiskt verksamma jurister, lagstiftare och rättstillämpare som intresserar sig för frågor som rör kreditgivning, finansiell reglering, förmögenhets- eller obeståndsrätt.

Marie Karlsson-Tuula
Ansvarig utgivare